

П. Г. Удхаус

Портрет на строга
възпитателка

Досущ като жители на забулен в мъгла голям град, съзрели най-сетне слънчев лъч, ние забелязахме още при влизането си в бара на „Въдичарски отдиш“, че господин Мълинър отново се е разположил на обичайното си място до прозореца. Той беше гостувал няколко дни на старата си бавачка в Девъншир, а в негово отсъствие интелектуалното равнище на разговорите в бара бе спаднало под нулата.

– Не – отговори господин Мълинър на въпроса дали е прекарал добре. – Не бих могъл да се похваля с кой знае какви приятни преживявания. През цялото време бях в плен на едно особено напрежение. Тя, горката, вече е напълно оглушала, пък и паметта ѝ не е като едно време. Освен това много може да се спори по въпроса дали един чувствителен мъж изобщо е в състояние да се отпусне в присъствието на жена, която често го е налагала отзад на голо с четката за дрехи.

И господин Мълинър се понамръщи, сякаш старата рана още смъдеше.

– Интересно – продължи той след кратко мълчание – колко малко се променя отношението на старата семейна бавачка към онзи, който ѝ е бил поверен още в гаширизонните години на своята кариера. Той може да остарее и оплешивее, може да е предмет на уважение и страхопочитание от страна на останалия свят, може да е същински факир на борсата или в областта на политиката и изкуството, но за старата си бавачка завинаги ще си остане мастър Джеймс или мастър Пърсивал, който трябва непрестанно да бъде заплашван, за да не се плеска. Шекспир сто на сто би се сгърчил под погледа на старата си бавачка. Същото се отнася за Атила и император Нерон. А моят племенник Фредерик... Но нека не ви досаждам със семейни клюки.

Убедихме го, че не ни досажда.

– Е, щом настоявате. Историята не е нищо особено, но доказва това, което казах преди малко.

Ще започна (рече господин Мълинър) от момента, в който Фредерик пристигнал от Лондон в чудно хубавото курортно градче Бинглина-морето, в отговор на настойчивата покана на брат си, доктор Джордж Мълинър, и седнал в кабинета му с великолепен изглед към морската градина.

Кабинетът на Джордж имал западно изложение и затова поглъщал обилна част от лъчите на следобедното слънце. А тъкмо днес следобед кабинетът имал нужда от всичкото слънце, което можел да си набави, за да компенсира извънмерната навъсеност на Фредерик. Изражението на

този младеж, когато се изправил срещу брат си, би могло да бъде заимствало от някоя зловонна локва в унило мочурище, ако допуснем, че локвата има лице.

– Значи, ако правилно съм те разбрал – произнесъл той с глух, монотонен глас, – положението е следното: под претекст, че желаш да обсъдиш с мен важен въпрос, ти ме подмамваш в тази гнусна дупка – седемдесет мили в едно купе, съдържащо три невръстни деца с лепкави бонбони на клечка – само за да отида на чай при една бавачка, която от дете не мога да понасям.

– Ти вече години наред допринасяш за нейната издръжка – напомнил му Джордж.

– Естествено, че когато семейството скалпваше пенсията на този стар цирей, аз също трябваше да се бръкна в джоба. Ноблес облич.

– Тогава същата тази ноблес те обличва да отидеш при нея на чай, когато те кани. Знаеш, че трябва да й влизаме в положението. Не е вече на едновременните години.

– Трябва да е най-малко на сто.

– На осемдесет и пет е.

– Боже мой! Като че ли вчера ме затвори в тъмния килер, задето задигнах буркана със сладкото!

– Да, строга възпитателка беше – съгласил се Джордж. – Може би пак ще ти се стори доста властна. Но като неин лекар искам да ти внуша недвусмислено, че не бива да противоречиш и на най-малката й прищявка. По всяка вероятност ще ти предложи варени яйца и домашен кейк. Изяж ги.

– За нищо на света няма да хапна варено яйце в пет часа следобед произнесъл Фредерик със заплашителното хладнокръвие на силен мъж, ако ще да е по настояване на кралицата.

– Ще ги изядеш! При това с удоволствие. Тя има слабо сърце. Ако не й угодиш, не отговарям за последствията.

– Ако ям варени яйца в пет часа следобед, и аз няма да съм в състояние да отговарям за последствията. И защо варени яйца, господи? Да не съм ученик!

– За нея все още си. Тя и досега ни има за деца. Миналата Коледа ми подари книжката „Послушният Ерик“.

Фредерик се обърнал към прозореца и се озъбил злобно на гнусната потискаща сцена, която се разкрила пред мрачния му поглед. Без оглед на години и пол, той с еднаква ненавист мятал мълнии по старите дами, седнали на припек по пейките с дебели романи в ръце, и по децата от

детската градина, които с весела глъч топуркали към брега на морето.

– Да направим, значи, равносметка на думите ти – обърнал се отново към брат си. – Доколкото разбирам, от мен се очаква да пия чай с една жена, която е не само хибрид между Лукреция Борджия и пруски фелдфебел, но на всичкото отгоре е физическа развалина и практически изкуфяла. Защо? Питам те аз – защо? Още като дете имах силни и основателни възражения срещу Уилкс, а сега, нагазил в зрели години, направо ме втриса при мисълта да общувам с нея. Защо трябва да бъда изтезаван? Защо именно аз?

– Не си само ти. Ние всички я навестяваме от време на време. Също и Олифантови.

– Олифантови!

Името произвело странно въздействие върху Фредерик. Той сгърчил лице, сякаш брат му не е интернист, а зъболекар, който току-що му е извадил кътник.

– Ами да. Уилкс отиде да работи при тях, след като ни напусна. Как може да забравиш Олифантови! Много добре си спомням, че веднъж се покатери на високия бряст, за да поднесеш на Джейн Олифант гарваново яйце.

Фредерик горчиво се изсмял.

– Същият този гарван трябва да ми е изпил акъла! Да рискувам живота си за това момиче! Не, очевидно цената на живота много е спаднала. И какво изобщо е животът? Едно нищо – ето какво! Но слава богу, скоро всичко ще свърши и след това ме чакат тишината и спокойствието на гроба. Това е единствената мисъл, която все още ме крепи.

– Хубаво дете беше тази Джейн. Някой ми каза наскоро, че станала голяма красавица.

– Но без сърце.

– Че ти какво знаеш по този въпрос?

– Достатъчно. Престори се, че ме обича, а преди два-три месеца отиде да погостува на някакви си Пондърби в провинцията и ми писа оттам, че разваля годежа. Без да изтъкне поне една причина. Оттогава не съм я виждал. Сега е сгодена за някой си Дилингуотър и дано това име ѝ заседне на гърлото и я задави!

– За пръв път чувам тази история. Много съжалявам.

– Аз пък не. Ако питаш мен, отгървал съм се твърде леко от незавидна участ.

– Да не е от онези Дилингуотърви, дето живеят в графство Съсекс?

– Не ми е известно кое графство е заразено от тази напаст. Ако узная, кракът ми няма да стъпи там.

– Много съжалявам. Нищо чудно, че си така потиснат.

– Потиснат? – въбесил се Фредерик. – Аз? Потиснат? Ти какво, да не намекаваш, че ще седна да се терзя по момиче като нея? Че аз през живота си не съм бил по-щастлив! Направо преливам от радост! Ха-ха-ха!

– Да, виждам. – И Джордж погледнал часовника си. – Време е да тръгваш. Имаш десетина минути път до Мърейжън Роуд.

– Как ще открия тази къща, чумата да я тръшне?

– Има си табелка, на която пише.

– И как се казва?

– „Домче-бонбонче“.

– Господи! Само това липсваше!

Гледката, която бе съзрял от прозореца на братовия си кабинет, несъмнено би трябвало да подготви Фредерик за необятната гнус на Бингли-на-морето. Ала още щом стъпил на улицата, въпросната непривлекателност направо го цапардосала през лицето. До този момент дори не подозирал, че едно малко градче може до такава степен да избобилства с потрисащи душата гадости. Минал покрай няколко момченца и незабавно си помислил какви отблъскващи твари са момченцата. По пътя го настигнали няколко каруци и на него направо му се доповръщало, като ги видял. Да не говорим за къщите – те били омерзителни. А най-много възражения имал срещу слънцето. То греело с бодрост, която не била просто оскърбителна, а направо нагло оскърбителна. Душата му копнеела за стенещи виелици и проливни дъждове, а не за тази гадна си-нева. Не мислете, че вероломството на Джейн Олифант било причината за това негово настроение – не, той просто изпитвал отвращение към сините небеса и грейналите слънца. Не можел да ги понася, а едновременно с това душата му инстинктивно клоняла към всичко, свързано с гробници, киши, урагани, земетресения, глад, епидемии и...

Тук си дал сметка, че бил стигнал Мърейжън Роуд.

Мърейжън Роуд се състоял от два безупречни тротоара, чисто улично платно и две редици спретнати къщички. Този ненадеен удар се оказал почти непоносим за Фредерик. Той определено почувствал, като се загледал в тези приятни постройките с изящни чукчета на вратите и бели перденца на прозорците, че обитателите им са изключително само хора, които нехаят за Фредерик Мълинър и това им доставя определено удоволствие; че те са хора, на които изобщо не им пука за него, зарязания съвсем неотдавна от момичето, за което бил сгоден, което му върнало

всички писма и безразсъдно взело, че се сгодило за човек с име като Дилингуотър.

Открил „Домчето-бонбончето“ и злостно фраснал вратата с чукчето. Дочули се тихи стъпки.

– Я! Мазтър Фредерик! – зарадвала се Уилкс. – Нямахте да те позная, ако те бях срещнала на улицата.

Мрачното настроение на Фредерик, предизвикано естествено от ведросиньото небе и яркото слънце, започнало донякъде да се прояснява. През цялото му същество преминала някаква нежна тръпка. Защото той иначе не бил зъл младеж – по негово собствено мнение мястото му било някъде по средата между брат му, отличаващ се със златно сърце, и бъдещата госпожа Дилингуотър, която пък изобщо нямала сърце. А старата му бавачка изглеждала тъй крехка и уязвима, че видът ѝ отначало го изненадал, а сетне го трогнал.

Образите, формирани в ранното ни детство, трудно избледняват. Фредерик бил останал с впечатлението, че Уилкс е висока най-малко метър и осемдесет, с рамене на тежкоатлет и очи, мятаци жестоки мълни изпод рунтави вежди. А ето, че пред него стояла дребна старица със сбръчкано личице, която и най-лекият повей можел да издуха от мястото ѝ.

Това предизвикало в него странна реакция. Усетил се голям и силен. Разбрал най-сетне какво имал пред вид брат му. Естествено, че не бива да се противоречи на това крехко старо същество. Само един звяр би седнал да му противоречи, пък ако ще и с цената на твърдо сварени яйца в пет часа следобед.

– Я какво голямо момче си станал! – сияела старата бавачка.

– Намирате ли? – също така дружелюбно откликнал Фредерик.

– Направо си пораснал! И какъв си издокаран! Влез в гостната, момчето ми, и се разположи удобно. Аз ще донеса чая.

– Благодаря.

– И СИ ИЗБЪРШИ ОБУВКИТЕ!

Гласът избумтял от същата уста, от която до този момент се чувало само гукане, и предизвикал у Фредерик усещането, че е настъпил мина. Той се извърнал и на мястото на любезната добродушна домакиня съзрял нещо коренно различно. Старата Уилкс все още таяла едновременния огън. Устните ѝ били ядно стиснати, в очите ѝ проблесвали опасни пламъчета.

– ДА NESI ПОСМЯЛ ДА ВЛИЗАШ С МРЪСНИТЕ СИ ОБУВКИ ВЧИСТАТА МИ ГОСТНА БЕЗДАГИ ИЗБЪРШЕШ! – продължила старицата.

– Извинете – промърморил Фредерик.

Той излъскал подложените си на критика обувки в черджето и влязъл на пръсти в гостната. Усетил се такъв един мъничък, слабичък, безпомощен. Духът му бил разбит на хиляди парчета.

А гледката, която го посрещнала при влизането в гостната, съвсем не допринесла за съвземането на въпросния дух: в креслото до прозореца съзрял госпожица Джейн Олифант.

Читателят едва ли би се заинтересувал от външния вид на момиче като Джейн Олифант – момиче, способно да върне по такъв лекомислен начин писмата на един свестен почтен мъж и да вземе, че да се сгоди за някакъв си Дилингуотър. Така че най-добре да я опишем набързо и повече да не се занимаваме с нея. Косите ѝ били златисто-кестеняви, очите – златистокафяви, веждите – златистокафяви, носето – извънредно изящно, с луничка на върха, а устата разкривала при усмивка прекрасни снежнобели зъби. Брадичката била малка, но решителна.

В момента устата не разкривала прекрасните ѝ зъби. Тя била стисната сурово, а брадичката била вирната по-решително от всякога – като таран на малък боен кораб. Гледала Фредерик, сякаш от него се разнасяла миризма на лук, и не произнесла нито дума.

Фредерик също не бил словоохотлив. Няма нищо по-трудно за един млад мъж от намирането на подходяща фраза, с която да заговори момиче, върнало наскоро писмата му. (При това какви писма! След като ги препрочел, той останал възхитен от красноречивото им очарование.)

Поради гореизложените причини Фредерик ограничил изказването си с едно „хък!“, плюснал се в едно кресло и се втренчил в килима. Момичето зяпало през прозореца и в стаята царяла пълна тишина до момента, в който от вътрешността на тиктакация върху поличката над камината часовник ненадейно изскочила малка дървена птичка, казала: „Куку!“ и се оттеглила обратно.

Внезапната поява на кукувицата и дрезгавият ѝ тембър не могли да не въздействат на човек, чиито нерви били поопънати от всякога. Фредерик Мълинър подскочил двацет сантиметра във въздуха и неволно възкликнал.

– Моля? – вдигнала вежди Джейн Олифант.

– Че аз откъде да знам, че ще изкрещи така? – заоправдавал се Фредерик.

Джейн свила рамене. С този лаконичен жест изразила върховното си безразличие към изживяванията на отрепките от престъпния свят.

Обаче Фредерик, за когото ледът бил разчупен, отказал да потъне в

предишното мълчание.

– Какво правиш тук? – попитал той.

– Дойдох да пия чай с бавачката си.

– Не знаех, че ще бъдеш тук.

– Нима?

– Ако знаех...

– Имаш сажда на носа.

Фредерик изскърцал със зъби и се бръкнал за носна кърпа.

– Може би най-добре да си отида – продължил той.

– Да не си посмял! – срязала го госпожица Олифант. – Тя с такова нетърпение те очакваше. Макар че, ако пита мен...

– Да? – хладно изрекъл Фредерик.

– Нищо.

Настъпила неприятна тишина, нарушавана единствено от тежкото дишане на мъж, който се чуди коя от трите забележки, хрумнали му едновременно, звучи най-оскърбително. В този миг в стаята влязла Уилкс с поднос в ръце.

– Не че искам да ти се бъркам – подхвърлила небрежно госпожица Олифант, – но не ти ли се струва, че би могъл да помогнеш на старата жена? Всеки би видял колко е тежък подносът.

Фредерик, изваден грубо от дълбокото му размишление, скочил на крака, пламнал от срам.

– Страх ме е да не се преуморите, бавачке – продължила загрижено девойката и гласът ѝ трептял едновременно от възмущение и състрадание.

– Аз тъкмо щях да ѝ помогна – изломотил Фредерик.

– Нима? Особено след като тя сложи подноса на масата. Горката ми стара бавачка! Колко ли ви беше тежко!

За кой ли път, откак се познавали, Фредерик се зачудил на невероятната способност на бившата му годеница да го представя във възможно най-неблагоприятна светлина. Имал чувството, че са го спипали в момента, в който нанася на домакинята удар с тъп предмет по главата.

– Той винаги си е бил недосетлив – махнала с ръка бавачката. – Хайде, мастър Фредерик, сядай да си пиеш чая! Сварила съм ти и две хубави яйца. Знаем колко обичаш варени яйца.

Фредерик стреснато погледнал подноса. Да, най-страшните му очаквания се сбъднали. Яйца – при това от големите. Стомахът му, доста разглезен напоследък, уплашено изхлипал.

– Да – продължила Уилкс да развива същата тема. – Умираше си за яйца! И за кейк също. Боже, като си спомня как преяде с кейк на рождения ден на госпожица Джейн и после цяла нощ повръща!

– Моля ви! – потреперила госпожица Олифант и изгледала хладно ферментиращия Фредерик, който тънел в бездните на себеотвращението.

– Не, благодаря, не искам яйца.

– Мастър Фредерик! Веднага да изядеш хубавите варени яйца! – произнесла госпожица Уилкс. Гласът ѝ все още звучал любезно, но вече с лек динамитен оттенък.

– Не искам яйца!

– Мастър Фредерик! – Барутът избухнал. Фредерик още веднъж станал свидетел на странното превъплъщение – крехката стара женица се превърнала в несломима сила, срещу която само един Наполеон би дръзнал да се опълчи. – Не искам никакво цупене!

Фредерик преглътнал болезнено.

– Извинете – смирено измънкал той. – С удоволствие ще хапна едно яйце.

– Две! – поправила го госпожица Уилкс.

– Две – съгласил се той.

Госпожица Олифант хвърлила сол в раната.

– О, виждам, че и кейк има достатъчно. Колко мило от ваша страна! Но аз бих внимавала много на мястото на господин Мълинър. Кейкът е доста тежка храна. Не разбирам – обърнала се тя към госпожица Уилкс с глас, който преди години се струвал на седемгодишния Фредерик страшно възрастен и превзет – защо някои хора се тъпчат с храна като прасета.

– Такива са си момчетата – снизходително го защитила госпожица Уилкс.

– Така е – въздъхнала госпожица Олифант. – И все пак е много неприятно.

Ала в очите на бавачката блеснало познато огънче. Тя твърде добре била различила в гласа на младата си гостенка високомерна самоувереност, а това е нещо, което трябва да се пресече в зародиш.

– Те и момчетата не са много по-добри.

– Ъхъ! – възхитено се присъединил Фредерик към изразеното становище.

– И момчетата си имат своите недостатъци – продължила бавачката. – Понякога са прекалено суетни. Познавам едно момиченце, което

така се възгордя от новите си гащички, че изтича на улицата да се покаже – само по тях!

– Бавачке! – пламнала госпожица Олифант.

– Отвратително! – изкоментирал Фредерик и се изсмял – кратък, но тъй наситен с презрение и мъжко превъзходство смях, че гордата природа на Джейн Олифант се сгърчила под този удар. И тя обърнала към него пламналия си взор.

– Какво каза?

– Казах и повтарям: „Отвратително!“

– Какво?!

– Не мога да си представя по-голямо излагане. Надявам се, че са те пратили да си легнеш без вечеря.

– А ти сигурно би умрял – не се стърпяла госпожица Олифант, убедена, че нападението е най-добрата защита, – ако ти се наложи да си легнеш без вечеря.

– Какво?

– Ти си звяр и аз те ненавиждам!

– Така ли?

– Така!

– Хайде, стига! – опитала се да ги успокои госпожица Уилкс. – Престанете вече!

И ги изгледала със самочувствието на жена, прекарала Половин век в обучаването и възпитаването на малки палавници.

– Да не съм чула кавги! – продължила тя. – Веднага да се здобрите! Масър Фредерик, иди да целунеш госпожица Джейн!

Стаята се олюляла пред изцъкления поглед на Фредерик.

– Какво?

– Веднага да я целунеш и да ѝ кажеш, че се извиняваш, задето си се скарал с нея!

– Тя се скара с мен.

– Няма значение. Малкият джентълмен винаги поема вината.

Фредерик, който геройски се опитвал да се съвземе, най-сетне успял да постигне нещо като усмивка.

– Извинявам се – продумал той.

– Няма защо – произнесла репликата си госпожица Олифант.

– Bravo! А сега я целуни – настояла бавачката.

– Няма!

– Какво? – не повярвала на ушите си госпожица Уилкс.

– Няма!

– Мастър Фредерик! – повишила тя глас и вдигнала укорително пръст. – Иди веднага в тъмния килер и няма да излезеш оттам, докато не те повикам!

Фредерик се поколебал. Той произлизал от доблестен род. На времето самият крал изказал своята признателност на един Мълинър за заслугите му на бойното поле при Креси¹. Ала Фредерик си спомнил думите на брат си и това решило въпроса. Колкото и да е недостойно да те наврат в тъмния килер, това е все пак за предпочитане пред отговорността за сърдечния удар на една стара жена. Със сведена глава той влязъл вътре и чул как ключът шракнал зад гърба му.

Сам в този тъмен и умирисан на мишки свят, Фредерик Мълинър се отдал на мрачни размисли. И тъкмо се бил задълбал в безпросветните бездни на песимизма, когато дочул отвъд вратата нечий глас.

– Фреди! Искам да кажа... господин Мълинър!

– Какво?

– Тя отиде в кухнята за конфитюра – продължил забързано гласът. – Искаш ли да ти отключа?

– Моля те, не си прави труда – хладно отвърнал моят племенник. – Чувствам се безкрайно удобно.

Настъпила тишина. Фреди се върнал при мислите си. Точно сега, казал си той, ако не беше коварният ход на брат ми, който ме прилъга с измамната си телеграма в този долнопробен град, щях да съм на игрището за голф и да изпробвам новия си стик. А вместо това...

Вратата рязко се отворила и също тъй рязко се хлопнала. И Фредерик Мълинър, който разчитал на продължително усамотение, с неприятна изненада установил, че си има съквартирант.

– Какво правиш тук? – попитал със заядливи глас на хазяин. Момичето не отговорило. Но след малко до Фредерик достигнали сподавени звуци и в сърцето му неволно плъпнали разнежени нотки.

– Такова... – смутено започнал той. – Недей да плачеш.

– Аз не плача, а се смея.

– О, така ли? – Разнежеността се изпарила. – Значи, намираш за крайно забавно да бъдеш затворена в този гнусен килер...

– Това не е повод за такъв език!

– Виж, моето мнение е коренно противоположно! Поводът е напълно уважителен. Не ми стига, че ме натриха в тази долна дупка Бингли-

1. Село във Франция, където през 1346 г. (по време на Стогодишната война) войските на английския крал Едуард III разгромили армията на френския крал Филип VI. – Б. пр.

на-морето, ами на всичкото отгоре ме затварят в килерите на същото това трижди проклето Бингли, и то...

– И то с момиче, което не понасяш, така ли?

– Няма да разглеждаме тази страна на въпроса – отвърнал Фредерик с достойнство. – Важното е, че съм тук, в килера, когато – ако изобщо съществуваше някаква справедливост на този свят – трябваше да съм на игрището в Соуши Холоу...

– Още ли играеш голф?

– Разбира се, че играя! Защо не?

– Да, наистина – защо не? Радвам се, че все пак си в състояние така активно да се забавляваш.

– В какъв смисъл „все пак“? Да не си въобразяваш, че само защото...

– Нищо не си въобразявам.

– Не, ти очевидно си въобразяваш, че ще лежа и пъшкам с разбито сърце!

– Не, не! Убедена съм, че за теб не е проблем веднага да се утетиш с нещо друго.

– Какво искаш да кажеш?

– Каквото казах.

– Да не би да намекваш, че съм от онези мъже, които пърхат от жена на жена като пеперуда от цвят на цвят и...

– Ако искаш да знаеш, не познавам по-пърхаща пеперуда от теб!

Фредерик се стреснал. Обвинението било чудовищно.

– Никога не съм пърхал! И още по-малко от жена на жена!

– Ах, че смешно!

– Кое е смешно?

– Това, което каза.

– Явно чувството ти за хумор е твърде изискано – първо ти е смешно, че те затварят по килерите, сега ти е забавно, защото...

– Полезно е човек да извлича нещо забавно от живота. Знаеш ли защо съм тук?

– Изобщо не ме интересува. Кажете де – защо си тук?

– Забравих къде се намирам и си запалих една цигара. Олеле!

– Сега пък какво има?

– Стори ми се, че нещо изцвърча. Допускаш ли, че тук има мишки?

– Естествено. Гъмжи от тях.

И тъкмо щял да ѝ ги опише най-подробно – големи, тлъсти, хлъзгави, енергични мишки, – когато нещо твърдо и остро го улучило

болезнено по глезена.

– Олеле!

– Ах, извинявай! Ти ли беше това?

– Аз.

– Ритах напосоки, за да отпъждам мишките. Много ли те заболя?

– Съвсем малко повече от страшно много. Благодаря ти за загрижеността.

– Съжалявам.

– Аз също.

– Но ако бях улучила някоя мишка, сигурно щеше да й стане много неприятно.

– Убеден съм, че щеше да изживее най-големия удар в живота си.

– Извинявай.

– Моля те, няма за какво. Струва ли си да се тревожа за един счупен глезен, когато...

– Когато какво?

– Забравих си мисълта.

– Когато сърцето ти е разбито?

– Сърцето ми си е цяло-целеничко! – По този въпрос Фредерик не желаел да има неясноти. – Аз съм весел... щастлив... Кой е този Дилингуотър, дявол да го вземе! – завършил заядливо.

Минута мълчание.

– Един мъж.

– И къде се запозна с този мъж?

– Той също гостуваше на Пондърби.

– А къде се сгодихте?

– У Пондърби.

– Че ти на два пъти ли им гостува?

– Не, защо?

Фредерик се задавил от възмущение.

– Когато замина на гости на семейство Пондърби ти беше сгодена за мен. Нима твърдиш, че си развалила годежа, запознала си се с Дилингуотър и си се сгодила за него само в продължение на тези две седмици, през които беше там?

– Да.

Фредерик онемял. По-късно се сетил, че е трябвало да възкликне: „О, жени, жени!“, но за момента нямал думи.

– Не виждам с какво право ме критикуваш – обадила се Джейн.

– Че кой те критикува?

– Ти.

– Кога?

– Току-що.

– Небето ми е свидетел – възкликнал младият Мълинър, – че нито с дума не съм издал мнението си, че в живота си не съм срещал по-долно и възмутително поведение от твоето. С нищо не съм показал, че признанието ти ме потресе до дъното на душата ми.

– Не е вярно – издаде се! Защо изсумтя?

– Ако сезонът на сумтенето в Бингли-на-морето още не е открит – хладно забелязал Фредерик, – трябваше да бъда известен по-отрано.

– Имах пълното право да се сгодя за когото пожелаея и с каквато скорост пожелаея, след като ти така жестоко се отнесе с мен!

– Това пък какво означава?

– Много добре знаеш!

– Извинявай, но не знам. Ако намекваш за отказа ми да си сложа вратовръзката, която ми подари за рождения ден, държа отново да повтора основанието си: тя е от онези вратовръзки, с които никой почтен, уважаващ себе си мъж няма да се покаже пред хората дори мъртъв в канавка. А на всичко отгоре цветовете ѝ са на клуба на колездачите и въдичарите, в който аз не членувам.

– Не става дума за това. Имам предвид обещанието ти да ме изпратиш на гарата, когато заминавах за Пондърби, вместо което ти ми се обади по телефона, че имаш важна работа, и аз си казах тогава: ще взема по-късния влак, за да имам време да хапна в „Бъркли“, и кой, мислиш, бе първият човек, когото съзрях там в отсрещния ъгъл? Твоя милост, който се тъпчеше с храна в компанията на едно отблъскващо същество с розова рокля и къносана коса. Ето какво имам предвид.

Фредерик се хванал за главата.

– Я повтори!

Джейн повторила.

– О, богове!

– Бях като ударена с мокър парцал. Нещо в мен се пречупи и...

– Мога да ти обясня всичко.

В тъмното гласът на Джейн го лъхнал със смразяващ студ:

– Да ми обясниш?

– Да ти обясня.

– Всичко?

– Всичко.

Момичето се изкашляло.

– Преди да започнеш – предупредила го тя, – нека ти напомня, че познавам всичките ти роднини от женски пол.

– Нямам намерение да говоря за роднините си.

– Аз пък си помислих, че ще я изкараш леля или втора братовчедка.

– Нищо подобно. Тя е кабаретна звезда. Може би си я виждала в „Би-бип“.

– И това според теб е обяснение?

Фредерик вдигнал ръка, за да я накара да млъкне. После се сетил, че тя не вижда в тъмното, та я свалил.

– Джейн! – започнал той с гръден, трепетен глас. – Спомни си онзи пролетен ден, когато се разхождахме двамата из Кенсингтънската градина. Слънцето грееше, небето беше ясносиньо с пухкави облачета, а от запад подухваше лек...

– Ако целиш да ме разнежиш с тези...

– Нищо подобно. Това бе лиричното въведение. Та както се разхождахме, при нас дотича едно пекинезче и ни подуши краката. Мен това не ме впечатли, но ти изпадна в див възторг. И от този момент нататък аз имах една-единствена цел в живота си: да открия собственика и да откупя кучето от него. След продължителни и твърде изтощителни проучвания попаднах на следите на животното. Оказа се собственост на дамата, в чиято компания си ме видяла да хапвам – съвсем леко и в никой случай не съм се тъпкал – в „Бъркли“. Успях да се запозная с нея и незабавно се заех да ѝ привлека окоето с някоя достойна за кучето сума. Парите нямаха значение за мен. Мислех си само как ще ти връча това зверче и как лицето ти ще светне от признателност. Исках да те изненадам. На сутринта жената ми съобщи по телефона, че приема последното ми предложение, затова бих ли я поканил на обяд, та да сключим сделката? Ако знаеш какво изживях, докато ти се обаждах да ти кажа, че няма да мога да те изпратя на гарата, но нямаше как. Ако знаеш също така какво изживях, докато седях цели два часа и слушах тази обилно гримирала особа да ми обяснява как комикът ѝ провалил последния номер, като се появил внезапно зад гърба ѝ и се престорил, че пие мастило – но и това изтърпях. Стиснах зъби и бях възнаграден за геройството си – още същия следобед се снабдих с кучето. А на другата сутрин получих от теб писмо, че с годежа ни е свършено.

Последвала продължителна пауза.

– Истина ли е всичко това?

– Самата истина.

– Звучи ми... как да се изразя... твърде правдоподобно. Я ме

погледни в очите!

– Отде да знам къде са ти очите в тази тъмница!

– Твърдиш, че е вярно?

– Разбира се, че е вярно.

– Можеш ли да представиш пекинеза като доказателство?

– Не го нося със себе си – надуто отвърнал Фредерик. – Но той се намира в апартамента ми и по всяка вероятност в момента дъвче някой от безценните ми персийски килими. Ще ти го връча като сватбен подарък.

– О, Фреди!

– Сватбен подарък – натъртено повторил Фредерик, макар думите да засядали в гърлото му като овесени ядки.

– Та аз нямам намерение да се женя!

– Нямаш... какво каза?

– Нямам намерение да се женя.

– Ами Дилингуотър?

– С него е приключено.

– Приключено?

– Приключено! – отсякла тя. – Сгодих се само от засегнато честолюбие. Мислех, че ще издържа докрай, и ме крепеше мисълта какъв номер ти погаждам, но една сутрин го видях как яде праскова и това ме разколеба. А почти веднага след това открих, че издава едни особени звуци, като пие кафе. Седя срещу него на масата и си казвам: „Ей сега ще издаде странния звук“, и като си помислих как ще правя това до края на живота си, разбрах, че намеренията ми са неизпълними. Затова развалих годежа.

Фредерик се задавил.

– Джейн!

Открил я пипнешком и я сграбчил в прегръдките да.

– Фреди!

– Джейн!

– Фреди!

– Джейн!

– Фреди!

– Джейн!

На вратата властно се почукало. След това се чул още по-властен глас, леко тремолиращ от възрастта, но въпреки това нетърпящ детинщини:

– Мазтър Фредерик!

– Да?

– Ще слушаш ли вече?

– Ще слушам, ще слушам!

– Ще целунеш ли госпожица Джейн!

– Веднага! – Възторгът на Фредерик Мълинър звънтял във всяка сричка. – Още сега ще я целуна!

– Тогава можеш да излезеш – разрешила бавачката. – Сварила съм ти още две яйца.

Фредерик пребледнял, но бързо му минало. Какво значение имали вече такива дреболии? Стиснал твърдо устни и когато проговорил, гласът му звучал спокойно и мъжествено:

– Водете ме при тях!

КРАЙ

© 1927 П. Г. Удхаус
© 1997 Жечка Георгиева, превод от английски

P. G. Wodehouse
Portrait of a Disciplinarian, 1927

Сканиране: NomaD, 2007
Разпознаване и редакция: sir_Ivanhoe, 2007

Публикация:

П. Г. Удхаус
СТРИХНИН В СУПАТА...
И МНОГО ДРУГИ ИСТОРИИ
Английска

Подбор и превод от английски: Жечка Георгиева
Художествено оформление: Момчил Колчев
Печатни коли 38. Формат 84/108/16
ИК „КОЛИБРИ“, София, 1997
Печат: „АБАГАР“ ЕООД, В. Търново
ISBN 954-529-065-X

P. G. WODEHOUSE
Very Good Jeeves
Carry on Jeeves
Young Men In Spats
Eggs, Beans and Crumpets
Meet Mr. Mulliner
Mulliner Nights

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4561>]